

1. Inleiding

De wijk Cleijn Duin is toe aan herinrichting. Een groot deel van de verharding en de groenvoorzieningen is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige normen en richtlijnen. Daarom heeft de gemeente besloten de openbare ruimte gefaseerd te vernieuwen, met als doel een toekomstbestendige inrichting die verkeersveilig, duurzaam en klimaatbestendig is.

De voorbereidingen voor de herinrichting zijn in 2020 gestart. Het project is opgedeeld in vier fasen. Fase 1 is inmiddels uitgevoerd. Het ontwerp voor fase 2 is vastgesteld en zal na de zomer in uitvoering worden gebracht. De voorbereidingen voor fase 3 zijn gestart. Met deze eerste bewonersavond wil de gemeente bewoners en andere belanghebbenden vanaf het begin betrekken bij het verdere voorbereidingstraject.

Bij de start van het project zijn vanuit de gemeentelijke organisatie randvoorwaarden meegegeven. Verhardingsmaterialen en groenvoorzieningen moeten worden vernieuwd volgens de gemeentelijke beleidskaders (VORKs). Daarnaast moet de inrichting bijdragen aan verkeersveiligheid, duurzaamheid en klimaatadaptatie.

Naast deze gemeentelijke randvoorwaarden is in 2022 een bewonersenquête gehouden om inzicht te krijgen in hoe bewoners hun wijk ervaren en waar zij knelpunten zien. Op basis van ongeveer 171 reacties kwamen met name de volgende thema's naar voren:

- Verkeersveiligheid: zorgen over hard rijden, onoverzichtelijke kruisingen en de wens voor snelheid remmende maatregelen;
- Groen: behoefte aan meer en kwalitatief beter groen, maar ook zorgen over te hoge bomen en wortelopdruk;
- Parkeren: een ervaren tekort aan parkeerplaatsen en veel foutparkeren;
- Toegankelijkheid: slechte trottoirs, losse tegels en beperkte veiligheid voor ouderen en minder validen.

Deze thema's vormden een belangrijk uitgangspunt bij het opstellen van de eerste schetsontwerpen voor fase 3.

2. Opzet van de bewonersavond

De bewonersavond bestond uit twee delen. De avond startte met een presentatie van 30 tot 40 minuten. Tijdens deze presentatie werd toelichting gegeven op het project, de randvoorwaarden, de planning en de twee schetsontwerpen voor fase 3. Ook werd uitgelegd hoe bewoners tijdens en na de avond hun inbreng konden leveren.

Tijdens de presentatie lagen de tekeningen al achter in de ruimte op tafels opgesteld. Na afloop van de presentatie konden bewoners langs de tafels lopen en de tekeningen in detail bekijken. Er lagen drie tekeningen ter inzage: de huidige situatie, het eerste schetsontwerp en het tweede schetsontwerp.

Bij de tekeningen was een vragenlijst beschikbaar waarop bewoners hun opmerkingen, zorgen en suggesties konden noteren. Ook was er ruimte om mondeling vragen te stellen aan de aanwezige medewerkers van de gemeente.

De vragenlijst bevatte onder andere de volgende vragen:

- Hoe kunnen we de wijk veiliger maken?
- Wat moet er absoluut terugkomen in de herinrichting?
- Waar ergert u zich het meest aan in de wijk?
- Welk thema (verkeersveiligheid, groen, parkeren, toegankelijkheid) vindt u het belangrijkste?
- Wat zou u nodig hebben om gebruik te maken van het parkeerterrein bij de sporthal?
- Heeft u een garage en hoe gebruikt u die?

3. Opgehaalde reacties per thema *(Presentatie en gesprekken aan de hand van schetsontwerpen)*

Tijdens de bewonersavond voor Cleijn Duin fase 3 waren 30 tot 35 bewoners aanwezig. De bijeenkomst werd geopend door Maarten Hoek, die het doel en de opzet van de avond toelichtte. De sfeer was gemoedelijk en betrokken. Bewoners maakten actief gebruik van de mogelijkheid om vragen te stellen en opmerkingen te delen.

De opgehaalde reacties zijn hieronder thematisch samengevat. Waar van toepassing is onderscheid gemaakt tussen reacties op het eerste en het tweede schetsontwerp.

3.1 Participatie en invloed

Tijdens de avond gaven meerdere bewoners aan behoefte te hebben aan duidelijkheid over de invloed die zij kunnen uitoefenen op het uiteindelijke ontwerp. Namens de gemeente is toegelicht dat er sprake is van beleidsmatige en technische randvoorwaarden, maar dat binnen deze kaders nadrukkelijk wordt gekeken naar aanpassingen en verbeteringen op basis van bewonersinput.

Ook is aangegeven dat niet alle onderwerpen binnen de scope van fase 3 vallen. Met name het Cleijn Duinplein werd meerdere malen genoemd. Deze signalen zijn geregistreerd, maar maken geen onderdeel uit van dit projectonderdeel.

3.2 Parkeren

Algemeen beeld

Parkeren is het meest genoemde en zwaarstwegende thema voor bewoners. Zowel tijdens de presentatie als bij de tekeningen werd een structureel tekort aan parkeerplaatsen ervaren, met name rond het Cleijn Duinplein, de Vreugdeweg en de Nassaudreef.

Belangrijkste signalen:

- Er wordt een structureel tekort aan parkeerplaatsen ervaren, met name rond het Cleijn Duinplein, de Vreugdeweg en de Nassaudreef.
- Bewoners ervaren veel parkeerdruk door supermarkt, zorg- en dienstverlenende functies en personeel, evenals door bedrijfsbusjes en aanhangers.
- Meerdere bewoners geven aan dat zij regelmatig moeten rondrijden om een parkeerplek te vinden.
- Er is bezwaar tegen het verder verminderen van parkeerplaatsen; bewoners spreken nadrukkelijk de voorkeur uit voor behoud of uitbreiding van parkeervakken.
- Suggesties die zijn genoemd:
  - Extra parkeervakken realiseren, eventueel onder de flat of aan de randen van het plein;
  - Schuin of 'Canadees' parkeren toepassen;
  - Aparte parkeerplaatsen voor grotere voertuigen (busjes);
  - Bedrijfsauto's en -busjes elders laten parkeren, bijvoorbeeld bij de sporthal;
  - Herinrichting van groenstroken of oude speelplekken ten behoeve van parkeren (met wisselende meningen).
- Bewoners geven aan dat parkeren vlak langs woningen of direct tegen trottoirs ten koste gaat van uitzicht en leefkwaliteit.
- Er is aandacht gevraagd voor toegankelijk parkeren, met voldoende ruimte voor rolstoelen, rollators en scootmobielen.
- Het verwijderen of aanpassen van gele strepen (bijvoorbeeld vervangen door een gebroken streep) wordt meerdere malen genoemd om kort laden en lossen mogelijk te maken.

Tijdens de presentatie is de opmerking gemaakt dat bij nieuwbouw wordt uitgegaan van 0,6 parkeerplaats per woning. Dit riep zorgen op over een verdere toename van de parkeerdruk. Ook werd gesproken over elektrisch rijden, laadvoorzieningen, markering van parkeervakken en het belang van handhaving.

Relatie met schetsontwerp 1

In het eerste schetsontwerp worden parkeervakken geformaliseerd, onder andere langs de Vreugdeweg en bij de hoogbouw aan de Nassaudreef. Bewoners gaven aan dat:

- Parkeren voor garages en locaties van afvalcontainers niet duidelijk zijn opgenomen;
- Parkeervakken aan de Vreugdeweg direct voor woningramen liggen, terwijl de overzijde bestaat uit schuren en bergingen;
- De huidige ligging van parkeervakken negatieve gevolgen heeft voor uitzicht en leefkwaliteit.

Daarnaast werd benoemd dat door de knik in de weg op sommige plekken geen parkeer- of laadplek mogelijk is en dat markering alleen onvoldoende is zonder handhaving.

Relatie met schetsontwerp 2

Het tweede schetsontwerp maakt het mogelijk extra parkeerplaatsen toe te voegen door het vervallen van een rijbaan.

Hoewel bewoners dit positief waarderen, werden ook zorgen geuit over:

- Het niet meer kunnen laden en lossen voor de deur;
- Langere loopafstanden voor minder mobiele bewoners;
- Het wegvallen van directe nabijheid van parkeervoorzieningen.

Over het algemeen werd dit ontwerp door jongere bewoners vaker positief beoordeeld dan door oudere bewoners.

3.3 Verkeersveiligheid

Algemeen beeld

Verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt, vooral voor voetgangers en fietsers. Bewoners ervaren onveilige situaties door hard rijden, onoverzichtelijke kruisingen en fietsers en scooters die gebruikmaken van stoepen en voetgangersgebieden.

Oversteken, met name bij de Stadshouderdreef en Julianalaan, wordt als onveilig ervaren, vooral tijdens piekmomenten.

Belangrijkste signalen:

- Bewoners ervaren onveilige situaties door fietsers en scooters op het plein en op voetgangersgebieden.
- Oversteken, met name bij de Stadshouderdreef en Julianalaan, wordt als lastig en onveilig ervaren, zeker tijdens de spits.
- De huidige inrichting leidt volgens bewoners tot:
  - Fietsers die gebruikmaken van stoepen;
  - Onduidelijke en onoverzichtelijke kruisingen;
  - Hard rijden in en rondom de wijk.
- Genoemde oplossingsrichtingen:
  - Dremfels;
  - Betere verlichting;
  - Duidelijkere scheiding tussen fiets-, rij- en looproutes;
  - Meer ruimte en veiligheid voor voetgangers bij winkels en bedrijven.

Relatie met schetsontwerp 1

De versmalling van rijbanen, de knik in de Vreugdeweg en het vervallen van één aansluiting op de Cleijn Duindreef zijn toegelicht als maatregelen om snelheid te verminderen en de overzichtelijkheid te vergroten.

Bewoners erkennen het doel van deze ingrepen, maar geven aan dat aanvullende maatregelen en handhaving noodzakelijk blijven.

Relatie met schetsontwerp 2

Bij het tweede schetsontwerp werd aangegeven dat het vervallen van een rijbaan kan bijdragen aan meer rust en overzicht. Tegelijkertijd bestaat zorg dat verkeersstromen zich verplaatsen en elders nieuwe knelpunten veroorzaken.

3.4 Groen en speelvoorzieningen

Algemeen beeld

Bewoners hechten grote waarde aan groen, met name aan volwassen bomen. Tegelijkertijd zijn er zorgen over wortelopdruk en schade aan trottoirs. Over speelvoorzieningen lopen de meningen uiteen.

Belangrijkste signalen:

- Bewoners hechten waarde aan volwassen bomen en geven aan liever geen jonge of kleine aanplant (“sprietjes”) terug te zien.
- Meerdere bewoners vragen om meer variatie in groen (niet alleen gras, maar ook struiken en beplanting).
- Er zijn zorgen over wortelopdruk van bestaande bomen en de gevolgen daarvan voor stoep en straat.
- Over speelvoorzieningen:
  - Een deel van de bewoners wil het bestaande speeltuintje (of een variant daarop) behouden;
  - Anderen zijn positief over het verdwijnen van de speeltuin in verband met overzicht en rust;
  - Aandacht wordt gevraagd om speelplekken niet aantrekkelijk te maken als hangplek;
  - Er is expliciet gevraagd om speeltoestellen voor kinderen met een beperking.
- Meerdere bewoners geven aan geen wadi's te willen, met name in de Nassaudreef.

Relatie met schetsontwerp 1

Bij het eerste schetsontwerp blijft bestaand groen grotendeels behouden. Bewoners gaven aan:

- Waarde te hechten aan behoud van volwassen groen;
- Meer variatie in groen wenselijk te vinden;
- Wadi's, met name in de Nassaudreef, ongewenst te vinden.

Relatie met schetsontwerp 2

Het tweede schetsontwerp, waarin een speelplek meer centraal in het gebied wordt gesitueerd, leidde tot verdeelde reacties.

Positief:

- Meer samenhang in het groen;
- Een duidelijke plek voor spelen en ontmoeten.

Zorgen:

- Mogelijke overlast door hangjongeren;
- Verlies van rust en overzicht;
- Veiligheid in de avonduren.

Er is expliciet gevraagd om speeltoestellen die geschikt zijn voor kinderen met een beperking. Opvallend is het verschil tussen generaties: oudere bewoners waren vaker kritisch, jongere bewoners vaker positief.

3.5 Toegankelijkheid

Toegankelijkheid voor mindervaliden, ouderen en ouders met kinderwagens is gedurende de hele avond een terugkerend thema.

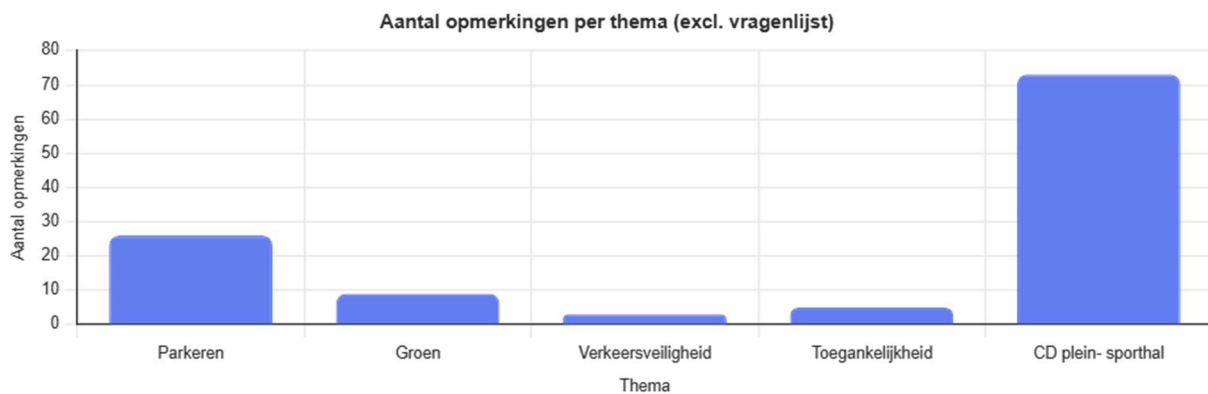
Belangrijkste signalen:

- Stoepen zijn op meerdere plekken te smal, scheef, verzakt of geblokkeerd door geparkeerde voertuigen of containers.
- Bewoners geven aan dat zij soms genoodzaakt zijn om over de rijbaan te lopen.

Specifieke aandachtspunten:

- Verplaatsen of aanpassen van ondergrondse afvalcontainers;
- Verlaging van stoepranden, onder andere aan de Vreugdeweg;
- Verbeteren van looproutes tussen parkeerplaatsen (bijv. sporthal) en woningen;
- Losse tegels en grote hoogteverschillen worden als gevaarlijk ervaren.

3.6 Samengevat

Bewoners geven aan dat zij het belangrijk vinden dat:

- De leefbaarheid van de wijk behouden blijft;
- Bewonersbelangen zwaarder worden meegewogen dan incidenteel gebruik door bezoekers en bedrijven;
- De opgehaalde input zichtbaar wordt meegenomen in de verdere uitwerking.

4. Vervolg

De tijdens de bewonersavond opgehaalde reacties en aandachtspunten worden gebruikt als input voor de verdere uitwerking van de herinrichtingsplannen voor fase 3. De input helpt bij het afwegen van keuzes op het gebied van parkeren, verkeersveiligheid, groen en toegankelijkheid.

Daarnaast vormt deze eerste bewonersavond de basis voor eventuele vervolgmomenten met bewoners en andere belanghebbenden, waarin ontwerpkeuzes verder worden toegelicht en aangescherpt.

5. Cleijn Duinplein en sporthal (buiten scope fase 3)

Tijdens de bewonersavond zijn veel opmerkingen gemaakt over het Cleijn Duinplein en de directe omgeving van de sporthal. Hoewel deze locaties formeel buiten de projectscope van fase 3 vallen, is er door bewoners veel aandacht voor gevraagd. Om deze reden zijn de reacties wel opgenomen in dit participatieverslag, zodat er een compleet beeld ontstaat van de aandachtspunten en zorgen die leven in de wijk.

5.1 Verkeersveiligheid en gebruik van het plein

Bewoners geven aan dat het Cleijn Duinplein in de praktijk niet functioneert als wandelgebied. Het plein wordt intensief gebruikt door fietsers en scooters, vaak met hoge snelheid. Hierdoor voelen voetgangers zich onveilig, met name:

- Langs de winkels en bij entrees van zorg- en dienstverlenende functies;
- Bij de ingang van de flat;
- Op het plein zelf en in de directe omgeving van de sporthal.

Specifiek is benoemd dat cliënten van onder andere (para)medische praktijken regelmatig voor de voeten worden gereden bij het verlaten van gebouwen. Ook wordt gewezen op een onoverzichtelijke voetgangersoversteek ter hoogte van de sporthal en de Nassaudreef, mede door een onlogische fietsrouting.

Veel bewoners geven aan dat het huidige wandelgebied feitelijk een fietsroutestructuur is geworden. Om die reden wordt door een groot deel van de bewoners gepleit voor het terugbrengen van een straatprofiel ('straatje terug'), dat beter aansluit bij het feitelijk gebruik van het gebied.

5.2 Parkeerdruk en verdeling van parkeerplaatsen

Parkeren rondom het Cleijn Duinplein en de sporthal wordt als problematisch ervaren. Bewoners geven aan dat zij regelmatig moeten rondrijden om een parkeerplek te vinden en dat er op piekmomenten sprake is van een structureel tekort.

De parkeerdruk wordt volgens bewoners met name veroorzaakt door:

- Bezoekers en personeel van de supermarkt, zorg- en dienstverlenende organisaties (zoals tandarts, fysiotherapie en welzijnsvoorzieningen);
- Bedrijfsbussen, bestelbussen, aanhangers en grote voertuigen;
- Evenementen bij de sporthal, waardoor ook daar het parkeerterrein regelmatig vol staat.

Bewoners van zowel het Cleijn Duinplein, de Cleijnduindreef als de Vreugdeweg geven aan dat parkeerdruk zich verplaatst binnen de wijk en daarmee het probleem vergroot. Er is gepleit voor:

- Het realiseren van meer parkeerplaatsen in of aan de randen van het gebied;
- Het creëren van insteekhavens voor de flat;
- Het verplaatsen of verwijderen van groenbakken ten gunste van parkeerplaatsen;

- Het aanwijzen van aparte parkeerplaatsen voor grotere voertuigen;
- Het weren van bedrijfsbussen en langdurig parkeren door personeel uit de woonomgeving, met verwijzing naar parkeren bij de sporthal.

Tegelijkertijd geven enkele bewoners aan zorgen te hebben over het behoud van uitzicht en leefkwaliteit wanneer extra parkeerplaatsen direct aan het plein worden toegevoegd. Hierdoor bestaan binnen de wijk verschillende belangen die nadrukkelijk om zorgvuldige afweging vragen.

5.3 Stoepen, toegankelijkheid en openbare ruimte

Bewoners geven aan dat de toegankelijkheid rond het plein en de sporthal tekortschiet.

Genoemde knelpunten zijn:

- Verzakte en scheefliggende stoepen, met name langs de sporthal;
- Voertuigen die half op de stoep parkeren, waardoor loopruimte ontbreekt;
- Blokkades door afvalcontainers, kratten en aanhangwagens;
- Situaties waarin rollators, kinderwagens en mindervaliden gedwongen worden op de rijbaan te lopen.

Daarnaast wordt gewezen op losse tegels, hoge stoepranden en ongelijkheden in de bestrating, die volgens bewoners gevaarlijke situaties opleveren.

5.4 Groen, uitstraling en leefbaarheid

Over de inrichting en uitstraling van het Cleijn Duinplein zijn veel zorgen geuit. Bewoners omschrijven het plein als stenig en verwaarloosd, met grijze tegels en onaantrekkelijke plantenbakken. Sommigen geven aan dat het plein er “armoedig” bij ligt en dat het straatbeeld sterk is achteruitgegaan ten opzichte van het verleden.

Tegelijkertijd zijn er ook bewoners die juist de groene elementen waarderen en pleiten voor een aantrekkelijker en kleurrijker plein, mits dit niet ten koste gaat van veiligheid en leefbaarheid. Overlast door honden, stank en ongedierte (ratten en muizen) is meerdere malen genoemd en wordt als onacceptabel ervaren.

5.5 Sporthal en toekomstige ontwikkelingen

De (mogelijke) verbouwing of uitbreiding van de sporthal roept zorgen op over een verdere toename van parkeerdruk en verkeer in de wijk. Bewoners vrezen dat een grotere sporthal kan leiden tot minder parkeerplaatsen en meer overlast in de omliggende straten.

Daarnaast zijn suggesties gedaan voor:

- Aanpassing of herinrichting van het basketbalveld (bijvoorbeeld 3x3);
- Betere scheiding tussen sport-, parkeer- en loopfuncties;
- Duidelijkere routing voor fietsers en voetgangers.

5.6 Samengevat

Hoewel het Cleijn Duinplein en de sporthal buiten de scope van fase 3 vallen, leeft hierover veel onvrede en betrokkenheid bij bewoners. Bewoners geven nadrukkelijk aan dat hun leefomgeving onder druk staat en vragen om een integrale benadering bij toekomstige plannen voor dit gebied.